

Körkép

Az őszi alkonyatban gépkocsik robognak az Operaház elé. A gyalogosok is sietnek. Nemsokára kezdődik a díszelőadás. Egyszerre pompás, fényezett hintó vágtat elő, két ágaskodó paripával, s a sötétkék, párnázott ülésre egy kecses női fej s egy finom, őszbe vegyült férfifej támaszkodik. Olyan ez a kép, mintha huszonöt évvel ezelőtt rajzolta volna valami regényes festő. A lovak megbokrosodtak a sok túlköléstől. Nagyon tüzesek. A helyzet már-már kezd veszedelmessé válni. Egy pillanat, és elragadják a hintót. Az emberek kiáltoznak, rendőrök futnak arrafelé.

Ebben a pillanatban azonban a gyalogjáróról magas, karcsú dáma ugrik az úttestre, s fehér kesztyűs kezének egyetlen rántásával megfékezi a vadul ficánkoló lovakat. Látszik, hogy ért a lovakhoz, s nem először csinál ilyesmit. A lovak érzik az „erős kezét”, s prüszkölve megállanak.

Ámulva nézzük. Hát ilyesmi is van még? Nem is a huszonöt évvel ezelőtti kor, hanem Jókai regényalakjai jutnak eszünkbe. „A magas, karcsú, fehér kesztyűs hölgy, aki egyetlen rántással megfékezi a tüzes, vad lovakat.”

Az egész csak néhány másodpercig tart, a kocsiban ülők kilibbennek, s valamennyiüket elnyeli a Dalszínház nemesen barokk előcsarnoka. De egy pillanatra a régmúlt idők lehelete csapott meg bennünket. Bevalljuk: szép volt.

•

Kér fiatal lány ül a villamoson egymás mellett. Valami könyvbe dugják fejüket mind a ketten. A két ifjú fej szinte egybeolvad, olyan figyelmes érdeklődéssel olvasnak. Egyszerre ugyanabban a pillanatban mind a ketten elkezdenek hahotázni. Úgy nevetnek, hogy csorog a könnyük, s egymásra dőlnek a nagy kacagásban. Néha sikogatnak is, s bizonyos, hogy szúrja a derekukat ez a sustorgó, bugyborékoló, fuldokló nevetés. Az egész kocsi mosolyogva nézi őket. Akadnak olyanok is, akik bár mosolyognak, azért rosszallóan csóválják a fejüket.

Szemközt ülünk velük, s őszinte kíváncsiság fog el, hogy megtudjuk, mi az, amin ilyen jókedvűen kacagnak.

Általában nem érdektelen megtudni, min mulat az ifjúság, s mi az, ami a mai nemzedék nevetőizmaikat működésbe hozza. Lopva odapislantunk. Mélyen elcsodálkozva olvassuk a könyv címét: „Bűn és bűnhődés.” Ezen haho-

táztak olyan harsogva. Hiába, furcsa világban élünk. Ismeretlen emberek között. Sohase tudhatjuk, mi az, amiért valaki sír, amiért nevet.

•

A körúton fiatalember megy. Mindenki ijedten tér ki előle, s messzire elkerüli, mint a bélpoklost. Pedig kedves arcú, egészséges fiatalembernek látszik. Csakhogy kezében dupla csövű vadászfegyvert visz, s úgy tartja, mintha a következő pillanatban el akarná sütni. A fiatalembernek bizonyára esze ágában sincs ez, minden valószínűség szerint meg sincs töltve a fegyver, de azért mindenki, aki szembe találkozik vele, izgatottan szalad el előle. Sikerült nyugtalanná tennie az egész utcát. Egy pillanatra éreztünk valamit abból, amit így hívnak: „fegyverek hatalma”.

1934. október 24., szerda, 6. old.

Élőképek

A pesti utcán évente kétszer – rendszerint tavasszal és ősszel – sor kerül a körúti fák aljának megtisztítására. Jön két munkás vastag kötelekkel, csákánnyal, vaskampóval. Néhány centiméternyire fölemeli a fákat védő vasrácsot, vaskampóra akasztja, hogy fönnakadjon, ezután a földön fekvő kerek rácsos részt széjjelhúzza. Kora reggel óta vagy ötszáz fa körül végeztek ilyen műtétet a Vilmos császár úton meg a Károly király úton. Őutánuk két másik munkás jön, s összesöpri a szemetet, majd ismét helyére rakja a vasrácsot. Néhány nap múlva azonban ismét tele van mindenféle hulladékkal.

– Mit találtak az ötszáz fa körül? – faggatjuk a munkásokat. – Találtunk két egyfillérest – mondják. – Ennyi az egész zsákmány. Sok-sok cigarettavéget, elhasznált villamosjegyet, száraz falevelet, gesztenyehéjat. És gombát. Egész jó gombát. Csaknem mindegyik rács alatt nő néhány szem csiperkegomba.